РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

12 февруари 2009 година*

По дело C-93/08

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (Латвия) с акт от 14 февруари 2008 г., постъпил в Съда на 28 февруари 2008 г., в рамките на производство по дело

Schenker SIA

срещу

Valsts ieņēmumu dienests,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: г-н C. W. A. Timmermans, председател на състав, г-н J.-C. Bonichot, г-н J. Makarczyk, г-н P. Kūris и г-жа C. Toader (докладчик), съдии,

* Език на производството: латвийски.

генерален адвокат: г-н D. Ruiz-Jarabo Colomer,
секретар: г-жа R. Şereş, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 4 декември 2008 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Schenker SIA, от г-н A. Tauriņš, член на управителния съвет, подпомаган от адв. I. Faksa, advokāte,

— за Valsts ieņēmumu dienests, от г-н Dz. Jakāns, в качеството на представител, подпомаган от г-жа E. Krimela, в качеството на представител,

— за латвийското правителство, от г-жа E. Balode-Buraka, г-жа E Eihmane и г-жа K. Drēviņa, в качеството на представители,

— за чешкото правителство, от г-н M. Smolek, в качеството на представител,

— за гръцкото правителство, от г-жа O. Patsopoulou и г-жа Z. Chatzipavlou, в качеството на представители,

— за финландското правителство, от г-н J. Heliskoski, в качеството на представител,

— за Комисията на Европейските общности, от г-н E. Kalniņš и г-н S. Schønberg, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 11 от Регламент (ЕО) № 1383/2003 на Съвета от 22 юли 2003 година относно намесата на митническите органи по отношение на стоки, за които се подозира, че нарушават някои права върху интелектуалната собственост, както и относно мерките, които следва да се вземат по отношение на стоки, нарушаващи някои права върху интелектуалната собственост (ОВ L 196, стр. 7; Специално издание на български език 2007 г., глава 2, том 16, стр. 18).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между дружеството Schenker SIA (наричано по-нататък „Schenker“) и Valsts ieņēmumu dienests (държавната

данъчна администрация) относно наложена глоба на дружеството след унищожаването на стоки, за които се подозира, че нарушават право върху интелектуалната собственост.

Правна уредба

Общностна правна уредба

3 Регламент № 1383/2003 отменя и заменя Регламент (ЕО) № 3295/94 на Съвета от 22 декември 1994 година, определящ мерките за забраняване на пускането в свободно обращение, експорта, реекспорта и поставянето в режим на изчакване на имитирани и пиратски стоки (ОВ L 341, стр. 8).

4 Трето, пето, девето и десето съображение от Регламент № 1383/2003 гласят, както следва:

„(3) В случай, че имитираните стоки, пиратските стоки и изобщо всички стоки, нарушаващи право върху интелектуална собственост, произхождат или идват от трети страни, е важно да бъде забранено тяхното въвеждане на митническата територия на Общността […], а също така, да бъде въведена подходяща процедура, позволяваща на митническите органи да прилагат възможно най-строго тази забрана.

[…]

(5) Намесата на митническите органи следва да се изразява в следното: за времето, необходимо, за да се определи дали стоките са имитирани стоки, пиратски стоки или стоки, нарушаващи някои права върху интелектуалната собственост, или да суспендират освобождаването им за пускане в свободно обращение, експорта или реекспорта им, или да задържат тези стоки […].

[…]

(9) За по-лесно прилагане на настоящия регламент както от митническите администрации, така и от титулярите на правата, следва също така да се предвиди по-гъвкава процедура, позволяваща във всички случаи унищожаването на стоките, нарушаващи някои права върху интелектуалната собственост, без при това да е задължително да се започва процедура, предназначена да определи дали е налице нарушаване на право върху интелектуалната собственост по смисъла на националното право.

(10) Следва да се дефинират мерките, на които подлежат въпросните стоки, когато бъде установено, че това са имитирани стоки, пиратски стоки или изобщо стоки, нарушаващи някои права върху интелектуалната собственост. Тези мерки следва не само да лишават отговорните за търговията с такива стоки от икономическа изгода от операцията и да ги санкционират, но също така е необходимо да представляват ефикасна разубеждаваща мярка срещу други операции от същото естество.“

5 Член 2, параграф 1, буква а), подточка i) от Регламент № 1383/2003 гласи:

„За целите на настоящия регламент […] се разбират:

а) „имитираните стоки“, а именно:

i) стоките, включително техните опаковки, върху които е поставена без разрешение производствена или търговска марка, идентична на производствената или търговска марка, валидно регистрирана за същия тип стоки, или която не може да бъде отличена в основните си аспекти от тази производствена или търговска марка, и която поради това нарушава правата на титуляря на въпросната марка по силата на правото на Общността […] или по силата на вътрешното право […];

[…].“

6 Член 10, първа алинея от този регламент гласи:

„Правните разпоредби в сила в държавата членка, на чиято територия стоките се намират в една от ситуациите, визирани в член 1, параграф 1, са приложими за определяне наличието на нарушение на право върху интелектуалната собственост по смисъла на националното право.

[…].“

7 Член 11, параграф 1 от посочения регламент гласи, както следва:

„1. Когато митническите органи са задържали стоки, за които се подозира, че нарушават право върху интелектуалната собственост [...], държавите членки могат да предвидят в съответствие с националното си законодателство, опростена процедура, която може да се използва със съгласието на титуляря на правата, и която дава на митническите органи възможността да направят така че тези стоки да бъдат оставени за унищожаване под митнически контрол, без да бъде необходимо да се определя дали е имало нарушение на право върху интелектуалната собственост по смисъла на националното законодателство. С оглед на това държавите членки прилагат, при спазване на своето национално законодателство, следните условия:

— в срок от десет работни дни [...], считано от уведомлението, предвидено в член 9, титулярят на правата уведомява писмено митническите органи, че стоките, които са предмет на процедурата, нарушават право върху интелектуалната собственост, визирано в член 2, параграф 1, и предоставя на митническите органи писменото съгласие на декларатора, притежателя или собственика на стоките, според което стоките се изоставят за унищожаване. [...]. Когато обстоятелствата оправдават това, този срок може да бъде удължен с десет работни дни,

— освен ако не е предвидено друго в националното законодателство, унищожаването се извършва за сметка на титуляря на правата и на негова отговорност и систематично се предшества от вземане на проби, които се съхраняват от митническите органи, така че да могат да послужат при необходимост като приемливи доказателства по време на съдебни процедури в държавата членка, която евентуално ги поиска.“

8 Член 18 от Регламент № 1383/2003 предвижда:

„Всяка държава членка дефинира санкциите, приложими в случай на нарушаване на настоящия регламент. Тези санкции следва да имат ефективно, пропорционално и разубеждаващо естество.“

Национална правна уредба

9 Член 201.12, втора алинея от латвийския кодекс за административните нарушения (Administratīvo pārkāpumu kodekss) гласи:

„Прилагането на митническа процедура за имитирани стоки, пиратски стоки или временното задържане на такива стоки се наказва с глоба от 50 до 250 LVL за физическите лица и от 500 до 5 000 LVL за юридическите лица, както и с изземване на стоките.“

Спорът по главното производство и преюдициалният въпрос

10 По силата на договор Schenker — митнически агент, пуска в свободно обращение стоки с марката „Nokia“ от свое име и за сметка на дружеството, техен получател, Rovens SIA (наричано по-нататък „Rovens“).

11 На 16 февруари 2005 г. в рамките на проверка на внесените стоки Rīgas muitas iestāde (митнически център в Рига) заподозира наличието на имитация.

12 Съгласно член 9 от Регламент № 1383/2003 митническите органи задържат стоките и вземат проби, които изпращат за становище на представителя на Nokia Corp., титуляр на марката „Nokia“. Те също така информират Rovens за тази процедура.

13 На 1 март 2005 г. Nokia Corp. уведомява митническите органи за воденето на преговори с Rovens относно възможността да се следва опростената процедура за унищожаването на стоките и ги моли срокът за задържане на стоките да бъде удължен с 10 дни.

14 На 3 март 2005 г. Nokia Corp. информира митническите органи, че взетите стоки доказвали наличието на имитация. На 4 март 2005 г. Nokia Corp. и Rovens сключват споразумение за унищожаването на разглежданите стоки за сметка на Rovens, което е изпратено на митническите органи на 11 март 2005 г.

15 На 1 април 2005 г. посочените органи съставят акт за нарушение, в който констатират, че Schenker, в качеството си на „декларатор“, е нарушило членове 9 и 16 от Регламент № 1383/2003. Така, като се позовават на изпратеното на 3 март 2005 г. становище от Nokia Corp., те установяват, че Schenker е извършило

„нарушение“ по смисъла на член 201.12, втора алинея от Кодекса за административни нарушения и му налагат глоба от 500 LVL (латвийски лата).

16 Schenker оспорва неуспешно това решение пред директора на Valsts ieņēmumu dienests. Впоследствие то подава жалба за отмяна на посоченото по-горе решение пред Administratīvā rajona tiesa (районен административен съд), като твърди, че член 11 от Регламент № 1383/2003 предвижда в действителност възможността да не се установява, че стоката е имитация. Жалбата е отхвърлена.

17 Apgabaltiesa (окръжен съд), до който е подадена въззивна жалба, приема, че член 11 не е приложим, тъй като споразумението за унищожаването на стоките е сключено едва след извършената от митническите органи проверка за нарушаване на правото върху интелектуалната собственост.

18 Тогава Schenker подава касационна жалба пред Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments, който решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Следва ли член 11 от Регламент № 1383/2003 да се тълкува в смисъл, че изключва възможността за прилагане на предвидените в националното законодателство санкции към декларатора или собственика на стоките, когато титулярът на интелектуалната собственост (титуляр на правата) постигне споразумение с декларатора или собственика на стоките за унищожаването им или започне обсъждане на възможността за унищожаването им и когато в рамките на тази процедура митницата получи информация, че стоките са имитации?“

По преюдициалния въпрос

19 С въпроса си запитващата юрисдикция иска да установи по същество дали започването на предвидената в член 11 от Регламент № 1383/2003 опростена процедура със съгласието на титуляра на право върху интелектуална собственост и това на вносителя лишава компетентните национални органи от правомощието да налагат на лицата, отговорни за вноса на такива стоки на митническата територия на Общността, „санкция“ по смисъла на член 18 от този регламент, каквато е административната глоба.

Становища, представени на Съда

20 Schenker счита, че Регламент № 1383/2003 не позволява на митническите органи да налагат санкция, когато е започнала опростена процедура между титуляра на право върху интелектуалната собственост и вносителя, тъй като от една страна, унищожаването на разглежданите стоки само по-себе си вече представлявало санкция, а от друга страна, посочените органи нямали право да се намесват в решаването на спорове между частните оператори, които се разглеждали единствено от гражданското право и в рамките на съдебните процедури. Освен това административна санкция като глоба не можело да бъде наложена на Schenker, в качеството му на митнически агент, вместо на вносителя или на производителя.

21 Освен това по главното производство, за да наложат спорната глоба, митническите органи, се позовали единствено на едностранната декларация на титуляра на марката. По този въпрос, подкрепено от Комисията на Европейските общности, дружеството поставя под съмнение достатъчната доказателствена стойност на тази декларация, установяваща „нарушение на правото върху интелектуалната собственост“ по смисъла на Регламент № 1383/2003.

22 От своя страна Valsts ieņēmumu dienests, латвийското, чешкото, гръцкото и финландското правителство, както и Комисията застъпват становището, че прилагането на „опростена процедура“ по смисъла на член 11 от Регламент № 1383/2003 не лишава компетентните органи от възможността да налагат „санкции“ по смисъла на член 18 от този регламент, тъй като както е видно и от десетото съображение от посочения регламент, държавите членки са длъжни да налагат ефективни, пропорционални и разубеждаващи санкции при наличието на нарушения на право на интелектуалната собственост.

Отговор на Съда

23 Що се отнася до възможността компетентните органи да налагат „санкция“ по смисъла на член 18 от Регламент № 1383/2003, когато съответните оператори са започнали „опростена процедура“ по смисъла на член 11 от този регламент, следва да се изтъкне, както е видно от девето съображение от посочения регламент, че тази опростена процедура е въведена, с цел да се улесни прилагането на Регламент № 1383/2003 както за митническите администрации, така и за титулярите на правата на интелектуална собственост.

24 Действително съгласно член 9, параграф 1 от Регламент № 1383/2003, когато вследствие на удовлетворяване на молбата за намеса, отправена от титуляра на правото, компетентното митническо бюро установи, че за въпросните стоки се подозира, че нарушават право върху интелектуалната собственост, то суспендира освобождаването или задържа посочените стоки, за да може да се установи нарушение на правото върху интелектуалната собственост.

25 От една страна обаче неприключването на тази процедура в предвидените срокове може да доведе до въвеждането на митническата територия на Общността на стоки, които нарушават определени права върху интелектуалната

собственост, а от друга страна, когато титулярът на марката подава молба за намеса, същият съгласно член 6, параграф 1, втора алинея от Регламент № 1383/2003 придружава тази молба с декларация, с която приема да поеме всички разходи, възникнали по силата на този регламент, заради задържането на стоките под митнически контрол в прилжение на член 9 и при нужда — на член 11 от посочения регламент.

26 За да се премахнат затрудненията, свързани по-специално с продължителността на процедурата и с поеманите от титуляра на правото върху интелектуалната собственост разходи по складирането, Регламент № 1383/2003 предвижда възможността за опростена процедура, която със съгласието на декларатора, притежателя или собственика на стоките, които са под подозрение, позволява на титуляра на това право да ги унищожи под контрола на митническите органи и както е видно от девето съображение от този регламент, без при това да е задължително да се започва процедура, предназначена да определи дали е налице нарушаване на право върху интелектуалната собственост по смисъла на националното право.

27 Започването на такава опростена процедура обаче, чието въвеждане в правния ред на държавите членки е само факултативно, не може да лиши органите на посочените държави от правомощието да приемат „санкция“ по смисъла на член 18 от Регламент № 1383/2003, при положение че тази разпоредба предвижда, че държавите членки трябва да дефинират такива санкции в случай на нарушаване на този регламент.

28 Всъщност, както е видно от трето съображение от Регламент № 1383/2003, изобщо вносът на всички стоки, нарушаващи право върху интелектуалната собственост, трябва да бъде забранен на митническата територия на Общността.

29 В това отношение, както предвижда член 18 от Регламент № 1383/2003 във връзка с десето съображение от този регламент, държавите членки са длъжни да приемат санкции от ефективно, пропорционално и разубеждаващо естество в случай на нарушение на посочения регламент.

30 В противовес обаче на това, което поддържа Schenker, унищожаването на стоките след факултативна процедура, която зависи от общото съгласие на титуляра на марката и на вносителя, не би могло да се квалифицира като санкция, наложена от националния орган в приложение на режима за санкциите, които държавите членки са длъжни да приемат по силата на член 18 от Регламент № 1383/2003.

31 След това, както правилно изтъкват чешкото и финландското правителство, изрично е предвидено в член 11, параграф 1, второ тире от Регламент № 1383/2003, че унищожението систематично се предшества от вземане на проби, които се съхраняват от митническите органи, така че да могат при необходимост да послужат като приемливи доказателства по време на съдебни процедури в държавата членка, която евентуално ги поиска.

32 Накрая, що се отнася до естеството на доказателствата, необходими за установяване на нарушение на право върху интелектуалната собственост, следва да се установи, че съгласно член 10 от Регламент № 1383/2003 именно правните разпоредби в сила в държавата членка, на чиято територия стоките се намират в една от ситуациите, визирани в член 1, параграф 1 от този регламент, са приложими за определяне на наличието на нарушение на право върху интелектуалната собственост по смисъла на националното право.

33 С оглед на гореизложеното на поставения въпрос следва да се отговори, че започването на предвидената в член 11 от Регламент № 1383/2003 опростена процедура със съгласието на титуляра на право върху интелектуалната собственост и с това на вносителя не лишава компетентните национални органи от правомощието да налагат на лицата, които отговарят за вноса на такива стоки на митническата територия на Общността, „санкция“ по смисъла на член 18 от този регламент, каквато е административната глоба.

По съдебните разноски

34 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

Започването на предвидената в член 11 от Регламент (ЕО) № 1383/2003 на Съвета от 22 юли 2003 година относно намесата на митническите органи по отношение на стоки, за които се подозира, че нарушават някои права върху интелектуалната собственост, както и относно мерките, които следва да се вземат по отношение на стоки, нарушаващи някои права върху интелектуалната собственост, опростена процедура със съгласието на титуляра на

право върху интелектуалната собственост и с това на вносителя не лишава компетентните национални органи от правомощието да налагат на лицата, които отговарят за вноса на такива стоки на митническата територия на Европейската общност, „санкция“ по смисъла на член 18 от този регламент, каквато е административната глоба.

Подписи